

स्थानीय तहको आर्थिक ऐन

हेलम्बु गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:

गाउँसभाबाट पारित मिति: २०७४/०३/३०

हेलम्बु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावनालाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनीक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम हेलम्बु गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यस ऐनको नाम आर्थिक ऐन २०७४ रहेको छ।

(२) यो ऐन २०७४ साल श्रावण १ गते देखि हेलम्बु गाउँ पालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ।

२. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गाकर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

३. **भूमी कर (मालपोत) :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम भूमी कर (मालपोत) लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

४. **नक्शा पास दस्तुर र घर बहाल कर:** गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा छप्पनर जग्गा वा पोखरी पुरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम नक्शा पास दस्तुर र घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असुल गरिनेछ।

५. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पुँजीगत लागनी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

६. **जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकको अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ प्याँख छाँला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत अनुसूची (५) बमोजिम कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

७. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएको सवारी साधनमा अनुसूची (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

८. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

९. **मनोरन्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

१०. **बहाल विटौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल विटौरी शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

११. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१२. **ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोईङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र च्याप्टीङ्ग शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोईङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र च्याप्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवापत अनुसूची (११) बमोजिम शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१३. **सेवा शुल्क दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेको अनुसूची (१२) मा उल्लेखित स्थानीय पूर्वधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१४. **पर्यटन शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट अनुसूची (१३) मा उल्लेखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

१५. **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन।

१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ।

अनुसूची १
सम्पत्ति कर

सि.नं	शीर्षक/विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१.	दुङ्गा र माटो जस्ता (ढलान नभएको घर)	५०/-
२.	१ तले ढलान (घर)	१००/-
३.	१ तले भन्दा माथि ढलान (घर)	२००/-

अनुसूची २
भुमी कर (मालपोत)

सि.नं	शीर्षक/विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१	कालोपत्रे सडकमा जोडिएको जग्गा एक रोपनी सम्मको	१००/-
२	कालोपत्रे सडकमा जोडिएको जग्गा एक रोपनी भन्दा माथि प्रति रोपनीको थप	५०/-
३	मोटरबाटो (ग्रामेल माटे सडक जोडिएको) जग्गा एक रोपनी सम्मको	५०/-
४	मोटरबाटो (ग्रामेल माटे सडक जोडिएको) जग्गा एक रोपनी माथि प्रति रोपनीको थप	१०/-
५	धानखेत जग्गा एक रोपनी सम्मको	३०/-
६	पाखोरवारी जग्गा एक रोपनी सम्म प्रतिरोपनी	१५/-
७	क) अन्यथा विलम्ब शुल्क १ वर्षपछि ख) ३ वर्षपछि ग) सो भन्दा माथि	१५% २५% ३५%

अनुसूची ३
नक्शा पास दस्तुर र घर बहाल कर

सि.नं	शीर्षक/विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१.	घर नक्सा पास निर्माण स्वीकृति दस्तुर:	
क)	बजार क्षेत्रमा अ) आर.सी.सी ढलान घर(तिन तला सम्म) प्रतिवर्ग फिट आ) आर.सी.सी ढलान घर तिन तला भन्दा माथि प्रतिवर्ग फिट ई) फुस टिन छाना टहरा भएको घर प्रतिवर्ग फिट	५/- ५/- १/-
ख)	गाउँ क्षेत्रमा अ) आर.सी.सी ढलान घर(तिन तला सम्म) प्रतिवर्ग फिट आ) आर.सी.सी ढलान घर सो भन्दा माथि प्रतिवर्ग फिट ई) फुस टिन छाना टहरा भएको घर प्रतिवर्ग फिट	३/- ५/- १/-
२.	घर बहाल कर	२ %

अनुसूची ४
व्यवसाय कर

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१	सुन, चाँदी, विक्रेता	१,०००/-
२	भिडियो, क्यासेट रेकर्डर तथा प्लेयर उत्पादक	५००/-
३	चुरोट रक्सी क) थोक विक्रेता ख) खुद्रा विक्रेता	२,०००/- १,०००/-
४	हलुका पेय पदार्थको थोक विक्रेता	१,०००/-
५	निर्माण सामग्री क) सिमेन्ट, छड, धातुका निर्माण सामान समेत	३,०००/-
६	कम्प्युटर र सोका सामान आदि विक्री गर्ने पसल	१,५००/-
७	विद्युत पसल क) विजुलीको सबै सामान थोक ख) विजुलीको सबै सामान खुद्रा	१,०००/- ५००/-
८	रेडियो घडि मोबाइल तथा अन्य विद्युतिय सामान विक्री गर्ने पसल	१,०००/-
९	फर्निचरका सामान तथा कापेट पसल	१,५००/-
१०	पेट्रोलियम पदार्थ क) आयल निगमको डिलर भै पेट्रोलियम पदार्थ विक्री गर्ने ख) ग्यास डिलर	२,०००/- १,५००/-
११	टेलिभिजन पसल क) टि.भी फ्रिज तथा अन्य सामानको पसल	२,०००/-
१२	खाद्यान्न किराना पसल क) थोक विक्री गर्ने पसल ख) सबै सामान राखी खुद्रा किराना सामान विक्री गर्ने	१,५००/- १,०००/-

१३	फलफूल तथा तरकारी पसल, घुम्ती पसल	५००/-
१४	स्वदेशी, विदेशी कपडा तथा तयारी पोषाक जूता आदि विक्री पसल	१,०००/-
१५	व्युटीपारलर केश श्रृङ्गार तथा केश काट्ने शैलुन ड्राई क्लिनर्स, फोटो स्टुडियो सिलाई आदि	५००/-
१६	साइडवोर्ड बनाउने पेन्टिङ्ग सेवा	५००/-
१७	पशु वधशाला	१,०००/-
१८	मासु विक्रेता	५००/-
१९	पुल हाउस	१,०००/-
२०	सिसा प्लाईउड विक्रेता	१,०००/-
२१	भाँडाकुडा विक्रेता	१,०००/-
२२	स्टील काठ फर्निचर विक्रेता	१,०००/-
२३	खेलौना उपहार (गिफ्ट) कस्मेटिक पसल	५००/-
२४	केवल नेटवर्किङ	३,०००/-
२५	डेरी उद्योग, संकलन केन्द्र	२,०००/-
२६	सिलाई	५००/-
२७	वेकरी तथा चिया काफ सप	५००/-
२८	विशेष परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा	१,५००/-
२९	सामान ढुवानीकर्ता तथा कम्पनी	१,५००/-
३०	निर्माण व्यवसाय	
	क) श्रेणिको	५,०००/-
	ख) श्रेणिको	३,५००/-
	ग) श्रेणिको	३,०००/-
	घ) श्रेणिको	२,०००/-
३१	उत्पादन मुलक उद्योग क) ईटा तथा प्लास्टिक कारखाना (निर्माण सामग्री) ख) नेपाली कागज ग) जडीबुटी घ) कलर ल्याव	५,०००/- ३,०००/- २,०००/- २,०००/-
३२	फर्निचर उद्योग क) टूली समेत राखेको स-मिल ख) स-मिल तथा उच्च स्तरको फर्निचर बनाउने उद्योग ग) सामान्य फर्निचर उद्योग	२,५००/- ३,०००/- १,५००/-
३३	उर्जामूलक उद्योग-हाइड्रो अन्य	१०,०००/-
	कृषि तथा बन्यजन्य उद्योग क) एक करोड भन्दा माथि पुगी भएको ख) एक करोड सम्मको ग) पाँच लाख सम्मको	२,०००/- १,०००/- १,०००/-
३४	कृषि फारम, ट्राउट	१,०००/-
३५	कृषि निर्यात कर प्रति ट्रक	२००/-
३६	खनिज उद्योग	२०,०००/-
३७	पर्यटन उद्योग	
	होटल लज(रिसोर्ट, होटल, लज, होटल रेष्टुराँ) क) वर्ग (लजको लागि १० कोठा माथि भएको) ख) वर्ग (लजको लागि ५-९ कोठा भएको) ग) वर्ग (माथि उल्लेखित बाहेक)	५,०००/- २,०००/- १,०००/-
३८	सेवा उद्योग क) सिनेमा हल ख) अफसेट प्रेस ग) लेटर प्रेस घ) कोल्ड स्टोर तथा फास्ट फुड पसल ङ) चलचित्र व्यवसाय अडियो च) हवाई सेवा बुकिङ काउन्टर छ) सार्वजनिक परिवहन (बुकिङ काउन्टर)	५,०००/- २,०००/- १,०००/- ५००/- १,०००/- १,०००/- १,०००/-
३९	निर्माण उद्योग	५,०००/-
४०	संचार सेवा : फोन, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट, फोटोकॉपी, कुरियर आदि मध्ये कुनै एक राखेको लाई	१,०००/-
४१	छपाई तथा प्रकाशन	
४२	पत्रपत्रिका तथा स्टेशनरी क) पत्रपत्रिका तथा स्टेशनरी सामान राखेको पसल ख) पत्रिका पसल	१,०००/- ५००/-
४३	वित्तीय सेवा क) निजी क्षेत्रका आर्थिक कारोबार गर्ने क वर्गका बैंक ख) निजी क्षेत्रका आर्थिक कारोबार गर्ने ख वर्गका बैंक ग) निजी क्षेत्रका आर्थिक कारोबार गर्ने ग वर्गका बैंक घ) निजी क्षेत्रका आर्थिक कारोबार गर्ने घ वर्गका बैंक	१५,०००/- १०,०००/- ५,०००/- ३,०००/-
४४	विमा कम्पनी	५,०००/-
४५	विदेशी मुद्रा सटही काउन्टर	५,०००/-
४६	धितो पत्र कारोबार	५,०००/-
४७	सहकारी बैंक	३,०००/-

४८	सहकारी संस्था	१,०००/-
४९	स्वास्थ्य सेवा	
	क) गैर सरकारी अस्पताल	३,०००/-
	ख) नर्सिङ होम	३,०००/-
५०	ग) क्लिनिक तथा ल्याब	१,०००/-
	क) उद्योग दर्ता	१,०००/-
	ख) उद्योग नवीकरण	५००/-

अनुसूची ५
जडिबुटी कवाडी र जिवजन्तु

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१.	खोटो प्रति के.जी	५
२	चिराईतो प्रति के.जी	२
३	अग्रेली प्रति के.जी	२
४	लोकता प्रति के.जी	२
५	अल्लो प्रति के.जी	२
६	यासांगुम्बा प्रति के.जी	२०,०००/-
७	सतुवा प्रति के.जी	३५
८	बोभो प्रति के.जी	२
९	पाखनवेद प्रति के.जी	२
१०	पाँचऔले प्रति के.जी	५००
११	धुपी प्रति के.जी	२
१२	सूनपाते धूप प्रति के.जी	२
१३	जडिबुटी च्याऊ प्रति के.जी	१०
१४	मजेटो प्रति के.जी	२
१५	टिम्मुर प्रति के.जी	२
१६	अमला प्रति के.जी	२
१७	लेमनग्रास प्रति के.जी	२
१८	धसिङगरे प्रति के.जी	३० पैसा
१९	भ्याऊ प्रति के.जी	२

अनुसूची ६
सवारी साधन कर

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१	पसल/सोरुम	
१.१	मोटर खरिद बिक्रि पसल	५,०००/-
१.२	मोटर साइकल बिक्रि /सोरुम	३,०००/-
१.३	साइकल बिक्रि सोरुम	१,०००/-
१.४	सवारी साधनका पार्ट पुर्जा	१,०००/-
१.५	रिक्न्डीसन सवारी खरिद बिक्रि	१,०००/-
१.६	साइकल बोकसप	१,०००/-
२	प्रवेश शुल्क	
२.१	हेभी गाडी, डोजर, क्रेन, ट्रिपर	३०/-
२.२	बस, टुक, मिनी बस	२०/-
२.३	कार, जिप, भ्यान	२०/-

अनुसूची ७
विज्ञापन कर

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१.	होर्डिङ्ग बोर्ड, साइन बोर्ड प्रति वर्ग फुट	२०/-
२.	डिजिटल हिस्प्लेहरु	२०/-
३.	पखाल, भित्ता आदिमा कम्पनी/संस्थाको विज्ञापन	२०/-
४	उपरोक्त बाहेकका अन्य हकमा प्रति वर्गको	२०/-

अनुसूची ८
मनोरञ्जन कर

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१.	पिक्निक	१,०००/-
२.	फिल्म स्टुडिङ्ग (एक पटकको)	५,०००/-
३.	साँस्कृतिक कार्यक्रम (एक पटकको)	५००/-

अनुसूची ९
बहाल विटोरी शुल्क

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
-------	-----------------	--------------------------------

अनुसूची १०
पार्किङ शुल्क

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित (प्रतिदिन)
२.१	हेभी गाडी, डोजर, क्रेन,	१००/-
२.२	बस, ट्रक, ट्रिपर, मिनी बस	८०/-
२.३	भाडा कार, जिप, भ्यान	५०/-
२.४	मोटर साइकल	१०/-

अनुसूची ११
ट्रेकिङ कोयोकिड, क्यानोयिड, बन्जी जम्पीङ्ग जीपफ्लायर र ज्याफिटिङ शुल्क

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१.		

अनुसूची १२
सेवा शुल्क र दस्तुर

सि.नं	शीर्षक विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१.	घर जग्गा नामसारी, मूल्याङ्कन सिफरिस	१००/-
२	घर कायमको सिफरिस	१००/-
३	छात्रवृत्ति सिफरिस	५०/-
४	नागारिकता सिफरिस	१००/-
५	जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता	कानून बमोजिम
६	नाता प्रमाणित (नेपाली)	१००/-
७	विद्युत जडन सिफरिस	१००/-
८	अन्तारिक वसाई सराई सिफरिस	१००/-
९	व्यवसाय/उद्योग दर्ता सिफरिस	५००/-
१०	विद्यालय ठाउँसरी सिफरिस	५००/-
११	जूनसुकै सिफरिस अंग्रेजी	२००/-
१२	जूनसुकै प्रतिलिपि सिफरिस	२००/-
१३	संस्था दर्ता / सिफरिस	१०००/-
१४	संस्था नवीकाण/ सिफरिस	५००/-
१५	सम्पति मूल्याङ्कन रकमको	०.१०%
१६	आम्दनी सिफरिस (आम्दानीको)	०.१०%
१७	कन्सुलर प्रमाणित (प्रति व्यक्ति)	१०००/-
१८	उपरोक्त बाहेकका अन्य हकमा (नेपाली)	२००/-
१९	उपरोक्त बाहेकका अन्य हकमा (अंग्रेजी)	५००/-

अनुसूची १३
पर्यटन शुल्क

सि.नं	व्यवसायको विवरण	आ.व ०७४/०७५ को लागि प्रस्तावित
१	होटल लज, रिसोर्ट, होटल, लज, होटल रेष्टुराँ	
२	क) वर्ग (लजको लागि १० कोठा माथि भएको)	५,०००/-
३	ख) वर्ग (लजको लागि ५-९ कोठा भएको)	२,०००/-
४	ग) वर्ग (माथि उल्लेखित बाहेक)	१,०००/-
५	रेष्टुरेन्ट एण्ड बार	१,०००/-
६	फास्ट फूड पसल	१,०००/-
७	बेकरी क्याफे	१,०००/-
८	रिसोर्ट	१,०००/-
९	अन्य पर्यटन उद्योग	१,०००/-